

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13 / Telefon 2440 in 2450
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni število račun št. 11.608

Razvoj jugoslovanske misli v Bolgariji

ZA VELIKO JUGOSLAVIJO OD JADRANA DO ČRNEGA MORJA IN OD DONAVE DO EGEJA.

Polemika, ki se je pričela v bolgarski javnosti za in proti jugoslovanski orientaciji, se nadaljuje že več ko mesec dni. Poleg publicista Nikole Antonovega, ki tretira vprašanje še vedno z neko rezervno in o katerem smo govorili že zadnjič, stoji na čelu gibanja tudi prof. Mihailčev, borec se z močnimi argumenti velike slovanske zavesti in brezkompromisno zagovarjač osnovanje Velike Jugoslavije od Jadranskega do Črnega in od Egejskega morja do Donave. Poleg člankov, ki jih je prof. Mihailčev napisal v tej polemiki, je objavil te dni tudi knjigo, katero je razdelil na dva dela. V prvem delu obravnava vprašanje zedinjenja vseh Južnih Slovanov, v drugem pa zavrača insinacije in kritike. V prvem delu pravi avtor med drugim:

»V poslednjem zvezku »Filozofskega pregleda« je bil natisnjen članek gosp. Nikole Antonovega: »Psihološke osnovne bolgarsko-jugoslovanske odnose«. Ta zanimivi članek obravnava veliko vprašanje naše zunanje politike, morda dandanes sploh najvažnejše in najosudnejše. Mi moremo sicer živeti prijateljsko s svojimi sosedi Turki, Grki in Romuni, moramo pa v prvi vrsti živeti bratsko z Jugoslavijo. S temi sosedi lahko napravimo mnogo koristnega, če pa hočemo napraviti nekaj zares trajnega, potem je to mogoče samo v zvezi z Jugoslovani. To je danes prepričanje najširših množic bolgarskega naroda. Vsi resni in razodni Bolgari vejo sicer, da to ni lahko, »narodni instinkt« pa jim pravi, da je to edino pametno. Samo to lahko preživi sedanja bolgarska pokolenja, samo to lahko ustvari čustva in pogoje za boljšo bodočnost in izpelje Bolgarijo iz one duhovne paralize, ki so jo ustvarili dogodki zadnjih 20 let.

G. Antonov govori v svojem članku v neki posebni dialektiki. Srbi, pravi, ne sovražijo nikogar tako kakor Bolgare, a tudi nikoga tako ne cenijo in spoštujejo kakor nas. Isto bi se moglo trdititi tudi o Bolgarih. To medsebojno spoštovanje je posledica vojen. V ognju so se široke množice naučile se medsebojno ceniti in spoštovati. Kot plod tega upoštevanja se ponovno pojavlja ideja bolgarsko-jugoslovanskega razumevanja. Še več: v duhu pravkar izrečenega povdarja G. Antonov, da je ta ideja danes mnogo bolj razširjena med ljudskimi množicami in inteligenco kakor med političnimi voditelji. Javno mnenje, aktivno javno mnenje, je šlo mimo svojih strankarskih voditeljev, ki iz malodušja niso smeli načeti vpra-

šanja bolgarsko-jugoslovanskega zblizanja v vsej širini ali pa so iz tope inertnosti omejili svojo skrb samo na današnji dan, ne da bi pomislili tudi na potrebe bližje in daljne bodočnosti.

To je pa samo ena stran te dialektike, s katero smo začeli. Če ustvarja namreč čustvo spoštovanja potrebo po bolgarsko-jugoslovanskem zblizanju, potem ustvarja na drugi strani tudi občutek negotovosti. Srbi se z nobene strani ne čutijo tako nesigurni kakor z bolgarske. Res je, da je Bolgarija sedaj razorožena, toda Beograd ve prav dobro, da bo takoj zopet oborožena, čim bo morala v eventualno novo vojno! Srbi se ne boje Italije, dasi je trikrat močnejša ko Jugoslavija, vzemirja pa jih v zaledju Bolgarija, če bi se pridružila Italiji. Prav tako se godi tudi Bolgarom, ko precejujejo nevarnost s strani svojih sosedov. V takem položaju medsebojne negotovosti gledajo voditelji vsakega naroda, da se umaknejo nevarnosti, ki bi lahko ogrozila njihovo deželo. G. Antonov nam pred očuje dvoje glavnih naziranj v Jugoslaviji. Eno pravi, da se mora Bolgarija uničiti, prered bi lahko zasadila Jugoslaviji nož v hrbet. To mišljenje, ki ima solidne ideologe med danes vladajočimi v Beogradu, podpirajo posebno makedonstvujoči s svojimi terorističnimi akcijami. Drugo naziranje pa zahteva »razorožitev« Bolgarije z bratskim sporazumom.

Široke množice v Jugoslaviji pravijo, da se mora Bolgarija zadovoljiti in pridobiti za veliko jugoslovansko sodelovanje, ki naj napravi križ preko preteklosti in zagotovi nadmoč Južnih Slovanov v bližnji zgodovini Balkana in jim odpre nova politična, kulturna in gospodarska obzorja. Za to niso samo Slovenci in Hrvati, ki so že od nekdaj bili za Jugoslavijo vseh štirih bratskih narodov, naglašujo, da proces zedinjenja Južnih Slovanov prej ni dovršen, za to so tudi mnogi Srbi in posebno še: industrijci, trgovci, inteligenta, intelektualci, a v prvi vrsti vojna generacija najmlajšega naraščaja, za katero je pravilno pojmovanje jugoslovanstva brez vsake hegemonije izhodišče narodne moči in balkanske supremacye. Nova generacija gleda sploh mnogo širše in misli neprestano na integralno Jugoslavijo od Jadrana do Črnega morja in od Donave do Egeja. Ta želja se že pretvarja v ideologijo, ki plaši oni del Beograda ki je okostenel v svoji stari miselnosti. Sedaj je samo še vprašanje: Kdo bo napravil prvi korak?

Vojna med Bolivijo in Paragvajem

BOLIVIJCI ZASEDLI MESTO PUERTO CASADO, PARAGVAJSKA PROTIAKCIJA. PRIZADEVANJA NEUTRALNIH DRŽAV.

WASHINGTON, 4. avgusta. Po semkaj dospelih vesteh se je konflikt med Bolivijo in Paragvajem zelo poostri. Bolivijske čete so zasedle strateško važno mesto Puerto Casado. Paragvajska vlada je obvestila vse nevtralne države, da odklanja vse morebitne posledice, ki bi jih povzročil napad Bolivije. Združene države so sklicale sestanek diplomatskih predstavnikov Mehike, Kube, Kolumbije in Urugvaja, da bi še enkrat proučili vse možnosti mirne rešitve tega spora, vendar je to malo upanja na uspeh. To pa v glavnem zato, ker je paragvajski kongres sprejel nujni predlog, s katerim se dovoljuje vpoklic rezervistov pod orožje. Ameriška vlada je v sporazumu z Mehiko, Kubo, Kolumbijo in Urugvajem poslala vsem južnoameriškim državam noto, v kateri jih poziva k skupnemu nastopu za preprečenje vojne med Paragvajem

in Bolivijo. Paragvajska vlada ne prestando pošilja velike vojaške transporte v področje Gran Chaca, zlasti v Casado. Odredila je tudi obnoveitev nacionalnega odlikovanja za vojaške zasluge, ki je bilo ustanovljeno leta 1870. v vojni z Brazilijo, Argentino in Urugvajem. Žensko prebivalstvo mesta Conception je ponudilo vladi, da bo osnovalo amaterski korpus.

SANTIAGO DA CHILE, 4. avgusta. Vlade Argentine, Brazilije in Chila so naslovile na Bolivijo in Paragvaj noto, v kateri pozivajo obe državi, da takoj ustavi, sovražnost in sprejmeta ponujeno prijateljsko posredovanje sosednjih držav. Čilski zunanji minister je izjavil, da je namen te skupne akcije, ohranitev miru, kakor so ABC države že leta 1914, preprečile vojno med Združenimi državami in Mehiko.

Uspehi konference v Ottawi

PREDLOGI DOMINIONOV. ŽELJE KANADE. SPREJEM SOTRUDNIKOV GOSPODARSKE KONFERENCE. BENNETTOVA IZJAVA.

LONDON, 4. avgusta. Imperialna konferenca v Ottawi deluje s polno parom. Angleška delegacija je na svojem celodnevem sestanku razpravljala o informacijah, zbranih od večine predstavnikov dominionov, ki se nanašajo na želje in namere dominionov. Končna odločitev kanadskega kabineta o predlogih v vprašanju tarif je že pripravljena in bo v kratkem predložena konferenci. Pododbor za denarna in finančna vprašanja pripravila poročilo o cenah in stabilnosti denarja. Pričakuje se, da bo to poročilo velikega pomena kot preliminarno delo za svetovno konferenco, ki bo koncem leta. Razpravljalo se je dalje tudi o ustanovitvi stalnega odbora za standardizacijo v Londonu z nalogo, da odstrani vsako nesoglasje, ki bi se nanašalo na razlike v standardu v celotnem britanskem imperiju.

Predsednik kanadske vlade Bennett in ostali člani vlade so sprejeli delegacijo sotrudnikov gospodarske konference. Bennett je kategorično odklonil zahtevo, da se ukine kanadski embargo na uvoz sovjetskega blaga v Kanado. Rekel je, da to blago, prodano na svetovnih tržiščih pod produktivno ceno, močno škoduje Kanadi. Ostro se je zavzel za angleško politiko v Indiji in izjavil, da je Anglija zares dosegla rekord v vodstvu 300 milijonskega naroda v želji, da ga spravi na pravo pot k samostojni vladi. V razgovoru s časnikarji je podal zelo optimistične izjave, češ, da so nesoglasja, ki so se pojavila na konferenci, vsak dan manjša. Izrazil je upanje, da bo rezultat konference objavljen že v desetih dneh in bodo posledice mnogo dopomogle do splošne konsolidacije.

Pred odločitvijo v Romuniji

BUKAREŠTA, 4. avgusta. Odkar je dr. Maniu zopet prevzel vodstvo narodne caranistične stranke, zahtevajo njegovi prijatelji, da zopet sprejme tudi mandat za sestavo nove vlade katerega je zadnjič vrnil. Zdi se, da se bo dr. Maniu naposed res vdal. Vendar tudi ni izključeno, da bo prepustil mesto predsednika vlade dosedanjemu predsedniku Vajdi Voevodu ali pa podpredsedniku Mihailaki. Končni sklep bo napravljen najbrže že drevi na seji glavnega odbora narodne caranistične stranke.

Smrt Josipa Penjižka

PRAGA, 4. avgusta. Sinoči je umrl, zadet od kapi, v Tatranski Lomnici urednik »Narodnih Listov« Josip Penjižek star 74 let. Pokojnik je prišel l. 1883. na Dunaj kot parlamentarni dopisnik »Narodnih Listov« in ostal na tem mestu do pomladi l. 1919, ko se je preselil v Prago in postal tamkaj parlamentarni poročevalec svojega lista. Penjižek je bil dobro znan v vseh novinarskih krogih bivše monarhije in užival povsod visoko spoštovanje. Odlikoval se je tudi kot polit-

čno-kulturni pisatelj. Njegovo zadnje delo, »Zadnji Habsburžan«, je izšlo l. 1927. v treh zvezkih v Pragi.

Velike vaje italijanske mornarice

RIM, 4. avgusta. Veliki manevri italijanske vojne mornarice se bodo pričeli drevi, vendar pa bodo vse ladje italijanske mornarice, ki bodo sodelovale na teh manevrih, stopile v akcijo šele v soboto 6. t. m. Manevre bo vodil admiral Ducl, šef generalnega štaba vojne mornarice. Ker je admiral Rotta, ki bi moral zapovedovati »rdečemu« delu vojnih ladij, predčerašnjim nenadoma umrl, zadet od srčne kapi, je bil na njegovo mesto imenovan admiral Italo Moreno. Manevri se bodo razvijali iz tarantskega pristanišča in zaliva.

PICCARDOV POLET V STRATOSFERO.

CURIH, 4. avgusta. Profesor Piccard, ki je te dni prispel semkaj, je izjavil, da bo koncem tekočega tedna s svojim asistentom Titzerom in fizikom Cosinom startal za svoj drugi polet v stratosfero.

Zakulisna politika v Nemčiji

PO VZNEMIRJENJU MIR. KANCELAR PAPAN NA DOPUSTU. HITLERJU JE BAJE ŽE ZAGOTOVLJENA OBLAST.

BERLIN, 4. avgusta. Nemški državni kancelar von P a p e n je nastopil dopust in odpotoval na svoje posestvo na deželi. Politiki računajo na podlagi njegovega odhoda na krajši politični odmor.

Nacionalistični tisk še dalje ostro napada centrum, dočim naglašajo listi centruma, da morajo narodni socialisti v vsakem pogledu brezpogojno prevzeti popolno odgovornost za vodstvo državnih poslov. Iz krogov centruma se sliši, da bodo poskušali postaviti posebno frakcijo z narodnimi zastopniki nemške ljudske stranke. Na drugi strani pa izjavljajo narodni socialisti, da bi eventualno sodelovali tudi v mešani vladi, vendar pa brez-

pogojno zahtevajo prepoved in razpust komunistične stranke.

Njihove ultimativne zahteve se rešujejo po zasebnih posredovalcih in zdi se, da so se dali Hitler in ostali voditelji pregovoriti ter zaenkrat ne bodo započeli nobene nasilne akcije. Nekateri trdijo celo, da je Adolf Hitler že dobil zagotovilo, da mu bo dana priložnost izvesti svoje načrte. Zato je Papan baje tudi odpotoval na dopust.

SPOPAD MED FLAMCI IN VALONCI.

BRUSELJ, 4. avgusta. V bližini Lütticha so se spopadli Flamci in Valonci in v pretepu, ki je nastal, je bilo na obeh straneh več oseb nevarneje in nevarneje ranjenih.

Vigred se povrne . . .**Oskarju Devu v spomin!**

Bilo je na Silvestrov večer pred tolikimi leti. Tedaj je bil Oskar Dev sodnik v Škofji Loki. Naš največji slikar Grohar pa je živel tudi istotam in ustvarjal svoje nesmrtno umotvore. Kakor vsako leto, je tudi tedaj škofjeloška čitalnica priredila Silvestrov večer. Grohar je skombiniral za to prireditev krasno živo sliko, Oskar Dev je pa med predstavljanjem intoniral za kulisami kot dirigent pevskega društva škofjeloške čitalnice po njem harmonizirano narodno pesem: »Vigred se povrne«.

Grohar je bil radi te pesmi do solz ginjen in je prosil Oskarja kot svojega najboljšega prijatelja, da se mu ta pesem ko bo umrl, zapoje na grobu. Kmalu na to je naš največji slikar Grohar umrl v ljubljanski bolnišnici za jetiko. Oskar, kot njegov prijatelj, se je podal s pevskega zborom škofjeloške čitalnice v Ljubljano in zapeli so mu »Vigred se povrne«. S tem je izpolnil svojemu najboljšemu prijatelju poslednjo željo.

Od tedaj je postala ta lepa naša pesem... »Vigred se povrne«... nagrobnica. Ko bomo spremili Oskarjevo truplo iz Maribora v njegov domači kraj, mu bo gotovo tudi ta pesem zapeta v zadnji pozdrav. Saj je res njegova, in usoda mu bo vsaj na zadnji poti toliko mila, da ga bo spremljala v večni grob njegova lastna harmonija. Dr. L. Lotrič.

Zborovanje organizacije jugoslovanskih emigrantov v Laškem**Velika emigrantska manifestacija v nedeljo 7. t. m.**

Krajna organizacija jugoslovanskih emigrantov v Laškem je dala že pred tedni pobudo za veliko emigrantsko zborovanje in manifestacijo v tem našem lepem mestecu ob zeleni Savinji. Ob tej priliki bodo priredile v nedeljo 7. t. m. izlet v Laško emigrantske organizacije iz vse Slovenije in tudi iz ostalih pokrajin Jugoslavije.

Spored prireditev vsebuje: 1. Od 7.30 do 8. zjutraj sprejem gostov. 2. Ob 8.30 služba božja za vse žrtve. 3. Ob 10. uri manifestacijsko zborovanje v zdravilišču v Laškem. 4. Ob 12. uri obisk doma pesnika »Jadranskih biservov« Antona Aškerca v Senožecah pri Rimskih toplicah. 5. Ob 16. uri vokalni in mandolinški koncert »Tabora« iz Ljubljane, združen z alegorijami in recitacijami v Zdraviliškem domu. Zlet bo ob vsakem vremenu. Vožnja bo polovična.

Udeleženci iz Maribora in okolice naj se poslužijo vlaka, ki odhaja z glavnega kolodvora ob 5.32. Tu kupijo vozni listek do Laškega, katerega pridrže in ga porabijo z legitimacijo, ki jo dobe tam, tudi za povratek. Iz Maribora se udeležijo manifestacije »Nanos«, vabljeni so pa tudi vsi drugi emigranti in prijatelji društva.

Iz šolske službe.

Iz državne službe je odpuščen Ivan Zobec, profesor v Murski Soboti.

Iz carinske službe.

Carinik Marinko Mitrovič je premeščen iz Dravograda v Subotico. Na njegovo mesto pride carinik Stane Zorec iz Bitolja.

Pisarna »Mariborskega tedna« v Gosposki ulici v palači Banovinske hranilnice, telef. št. 28-00, izdaja nakaznice za privatna stanovanja in daje vse druge informacije ter sprejema tudi prijave za avtobusne izlete v okolico.

Pevke in pevce Glasbene Matice, sedanje in one ki so bili prvi v naših vrstah kakor tudi vse druge, ki so sodelovali v našem zboru, vabim da se zberejo danes ob 17. uri v Majstrovih ulici k pogrebu našega ustanovitelja in častnega predsednika g. ss. Oskarja Deva. — I. Arnuš, t. č. načelnik.

Vaje za »Prodano nevesto«.

Ob slabem vremenu bodo odslej vaje za »Prodano nevesto« na verandi »Uniona«.

Poroke.

V zadnjem času so se poročili v Mariboru: g. Karel Kokot železniški uradnik, z gđc. Serafino Muhičevič; g. Jakob Rokavec z gđc. Cilko Jerovo in g. Maks Drozg z gđc. Milico Jeričevič. Bilo srečno!

Slavje Sokola Maribor I.

SVEČANA OTVORITEV LETNEGA TELOVADIŠČA. — POHOD SOKOLOV IZPRED NARODNEGA DOMA NA TELOVADIŠČE. — ŠTAFETNI MEDDRUŠTVENI TEK SOKOLSKIH EDINIC SKJ. — TELOVADNI NASTOP. — VELIKA NARODNA VESELICA.

Kakor da bi mariborska sokolska društva tekmovala med seboj, katero si bo lepše in modernejše uredilo svoje lastno letno telovadišče. V nedeljo 7. avgusta bo otvorilo še Sokolsko društvo Maribor I. svoje telovadišče ob Magdalenski ulici, in tako bodo imela vsa mariborska sokolska društva svoje letne prostore, ki so posameznim društvom v ponos, članstvu pa v korist.

Otvoritev letnega telovadišča Sokola Maribor I. bo kar najsvečanejša. V nedeljo 7. avgusta se zbera ob 15. uri vsi Sokoli pred Narodnim domom. Ob pol 16. uri krene mogočna sokolska povorka po Tattenbachovi - Sodni - Aleksandrovi - Slovenski - Gosposki ulici - čez Glavni trg - Državni most - Kralja Petra trg - po Dvořakovi - Frankopanovi - Magdalenski - Fochovi - Koseskega ulici na letno telovadišče.

Ob pol 17. uri bo telovadišče svečano otvorjeno in izročeno svojemu namenu. Takoj po otvoritvi bo štafetni meddruštveni tek prijavljenih sokolskih edinic za društveno prehodno otvoritveno darilo. Štafetnega teka se udeležijo Zagrebčani, favoriti, med njimi državna prvaka br. Tučan in br. Buratovič. Tekmovalo bo skupno 15 štafet.

Po štafetnem teku bo javni telovadni nastop društva, pri katerem sodeluje tu-

di matično društvo. Nastopili bodo tudi gojenci inženerske podčastniške šole s prostimi vajami.

Pri nastopu sodelujejo nadalje vojaška godba, godba »Drave«, društveni tamburaški zbor in pevski zbor »Drave«.

Poziv članstvu Sokola I.

Naše društvo otvori v nedeljo 7. t. m. svoje letno telovadišče. Pred otvoritvijo bo ob pol 16. uri velika povorka izpred Narodnega doma na letno telovadišče. Pozivamo vse članstvo, da se udeleži spreveda v kroju, sicer pa v civilu z zna kom. Članice korakajo v telovadnih oblekah. Moški naraščaj, ki nima predpisane kroja, se udeleži povorke v običajnih telovadnih hlačkah in belih srjcah. Zbirališče za vse je v nedeljo 7. t. m. ob 14. uri na telovadišču ob Magdalenski ulici. Udeležba v povorki je strogo obvezna! — Zdravo!

Telovadna akademija.

V sredo, 10. avgusta bo ob 20. uri na novem telovadišču telovadna akademija, pri kateri sodelujejo vsi oddelki Sokola I. in članstvo Sokola Maribor matica.

Sokoli in prijatelji Sokolstva, udeležite se vsi svečanosti Sokolskega društva Maribor I. — Zdravo!

Službeni list

dravske banovine objavlja v letošnji 61. številki: zakon o kliringu med Jugoslavijo in Avstrijo, pravilnik o kontroli hmelja, namenjenega za izvoz, izpremem bo imena vasi Aržiše v Ržiše, nadalje navodila za izvajanje zakonskih predpisov o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih in objave banske uprave o pobljanju občinskih trošarin v letošnjem letu.

Iz seje mestnega sveta.

Na včerajšnji seji mestnega sveta so se podelila sledeča gradbena dovoljenja: Upravi splošne bolnice za gradbo gospodarskih poslopij; Spodnještajerski ljudski posojilnici za preureditev pisarniških prostorov v hiši Gosposka ul. 23; Megliču Maksu za 1 nadstropno stanov. hišo v Tomanovi ulici; Temerlovu Mariji za 1 nadstropno stanov. hišo v Vrbanovi ulici; Kolarju Antonu za preureditev gospodarskega poslopja v mizarstvo delavnico; Mariborski livarni in tvornici kovin (Ing. Ivan Pengg) za ureditev obratvališča za izdelavo izolacijskih cevi in tvornici »Zlatorog« za povečavo kotlarne. — Uporabna dovoljenja so se pa dodelila: Kosu Matiji in Jägerjevi Barbari za gradbo pekarnice; Ilgu Ferdu za zgradbo visokopritlične stanovanjske hiše v Rosinovi ulici 25; Vybiralikovi Eli za zgradbo visokopritlične hiše ob Radvajski cesti 47; Žitnikovi Hildi in Heinzu Fricu za zgradbo 1 nadstropne stanovanjske hiše v Gregorčičevi ulici 45; Vitezcu Antonu za zgradbo visokopritlične stanovanjske hiše v Dalmatinski ulici 37 in Bergu Hermanu za zgradbo štirinadstropne stanovanjske in trgovske hiše na Glavnem trgu 23.

Gymkhanske igre mariborskega motociklističnega kluba.

V okviru »Mariborskega tedna« v pripori motociklistični klub v Mariboru dne 15. avgusta v samostojni konkurenci na sportnem igrišču Maribora gymkhanske igre. Ker teh iger doslej v Mariboru še nismo videli, bodo gotovo prav posebna atrakcija.

Program večernega koncerta.

Drevi bo pri večernem koncertu v mestnem parku igrala železničarska godba »Drava«, Skačejevo koračnico »Barvarji«, Leharjev valček iz operete »Ciganska ljubezen«, Stolčevo ouverturo »Hera«, Zellerjev potpourri iz operete »Ptičar«, Nosbergerjev tango »Lydia«, Klingove odmeve v gozdu, Heymanov fokstrot »Samo enkrat«, Schneiderjev solo za krilovko »Če ljubita se dva«, Verdijev duet, finale iz opere »Aida« in Wagneso v koračnico »Bosanka«.

Sobota in nedelja: rožna veselica z umetniškimi predstavami in plesom v Veliki kavarni.

Kolesarjem Maribora!

Kolesarska podzveza kraljevine Jugoslavije v Mariboru se udeleži v nedeljo 7. tm. slavnostne povorke »Mariborskega tedna« ter poziva vse člane, nečlane in goste k sodelovanju v klubskih dresih, ali pa v športnih oblekah. Zbirališče bo ob 8.15 pred »Gambrirov« dvorano. Odhod v Tomšičev drevored ob 8.40. Udeležba je za vsakega člana, katerega koli kluba obvezna. Obširni razpored se dobi pri vodstvu klubov, ali pa v tajništvu podzveze, Gregorčičeva ul. 26.

Motoklub Maribor.

Opozarjamo vse naše člane, da bo spreved o priliki »Mariborskega tedna« 7. avgusta ob 9. uri dopoldne. Start ob 8.30 uri, Gosposka ulica 37 (klubova dvorana). Prosimo, da se spreveda vdeleže vsi člani.

Orkestralna vaja

za »Prodano nevesto« bo jutri v petek ob 19. uri v poskusni dvorani Narodnega gledališča. Vaja je obvezna za vse godbenike, ki so prijaviteli svoje sodelovanje, izvzemši za vojaško godbo.

Izlet v Krapinske toplice.

Družba Mariborčanov se je odločila prirediti v nedeljo 7. t. m. enodnevnim avtomobilski izlet v Rogško Slatino in v Krapinske toplice, kar bo stalo — sem in tja — samo 30 Din. Avto krene ob 5. uri zjutraj iz Maribora in se vrne zvečer. Časa bo toliko, da se lahko s kopanjem preizkusijo zdravilne toplice, za dobro oskrbo pa bo preskrbel naš domačin g. Ilgo, restavrater v Krapinskih toplicah. Ker je še nekaj mest na avtomobilu nezasedenih, se reflektanti za to vožnjo še lahko javijo do sobote opoldne pri učitelju Jos. Pajtljerju, Komenskega trg 3.

Dve nezgodi.

Pri igranju se je nevarno ponesrečila v Hotinjivasi hči posestnika Josipa Grobelška, Sletna Marica. Padla je tako nesrečno, da se je močno poškodovala na levi roki, poleg tega pa si jo je tudi izpahnila. — Istotam se je ponesrečil tudi Sletni Janko Skodič, ki si je zlomil levo nogo. Oba ponesrečenca se lečita v tukajšnji bolnišnici.

Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, miglanju oči, razdraženosti živcev, nespečnosti, oslabelosti, nevolji do dela povzročijo naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok. Poizkusi na klinikah so dokazali, da so alkoholiki, ki so trpeli na želodčnem katarju, v kratkem času zopet dobili veselje do jedi z uporabo staro preizkušene »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Pri hripi, bronhitisu, vnetju mandeljev, pljučnem katarju, zasluženosti nosu, sapnika, požiralnika in jabolka, obolenjih oči in ušes skrbimo zato, da često očistimo temeljito želodec in črevo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Znameniti strokovnjaki za nego zdravja svedočijo, da »Franz Josefova« voda dobro služi tudi pri šenu in drugih mrzličnih nalezljivih boleznih »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

V nedeljo, 7. avgusta

slovesna otvoritev telovadišča Sokola .

Na sporedu: povorka, otvoritev, štafeta, avni nastop ter velika veselica!

»Dom revežev«.

Krščanska ženska zveza v Mariboru namerava zgraditi za onemogle starčke in starke »Dom revežev«. V to svrhu bo priredila v nedeljo 7. t. m. ob 14. uri na Glavnem trgu veliko dobrodelno tombolo.

Na Dravskem polju gori.

Še so tleli goreči tramovi pred dnevi od požara uničenega gospodarskega poslopja in stanovanjske hiše posestnice Mežnaričeve v Hajdini, ko se je pretekli ponedeljek okoli 4. jutranje ure pojavil nov ogenj in letos že po nešteti nesrečah prizadeti Župečji vasi na Dravskem polju. Tudi topot je začelo goretj v gospodarskem poslopju, in sicer v skednju polnem sena in slame posestnika Antona Žunkoviča. Zgorelo je več gospodarskih objektov, v nevarnosti pa so bile tudi sosedna večinoma s slamo krita gospodarska poslopja. Na kraj nesreče je takoj dospelo več požarnih bramb, kakor iz Sv. Lovrenca, Cirkovc, Mihovcev in Dragonje vasi, ki so ogenj kmalu lokalizirale in pogasile. Škoda znaša 50.000 Din, a je krita z zavarovalnino. Številni požari, ki se često pojavljajo ravno v Župečji vasi, so zadosten dokaz, da zažiga zlobna roka požigalčeva. Domači pripovedujejo, da so v zgodnjih jutranjih urah videli postopati okoli hiše nekega visokega moškega, ki pa je takoj ko jih je opazil, neznan kam pobegnil. Orožništvo iz Cirkovc vodi vsestransko poizvedavanje.

Sedmega avgusta 1932 proslava 10-letnice koče na Klopem vrhu!**Zagonetna smrt.**

Komisija, ki je obducirala truplo taptiškega vajenca Albina Žunka, katerega je Drava naplavila pri Vurbergu, je ugotovila le manjše praske in podplutbe na desni roki. Tudi je bil mladenič popolnoma trezen, ko ga je doletela smrt v valovih Drave. Po teli ugotovitvah se da sklepati, da je morebiti zločinec vlekel svojo žrtev za roko in jo s silo tresčil v Dravo. Ni pa jasno, kako. Radi tega poizvedujeta orožništvo in policija po vseh okolščinah, ki bi bile v zvezi z zagonetno smrtjo mladega fanta. Ni pa izključeno, da je šel fant prostovoljno v smrt.

Od doma je pobegnil.

Že pred tremi tedni je pobegnil od doma 19letni Štefan Strmšek, stanujoč pri očetu v Gozdni ulici na Pobrežju. Glad in pomanjkanje pa sta mladega nepridiprava prignala preteklo soboto domov. Ker ni bilo nikogar doma, je fant zlezal skozi odprto okno v sobo in s silo odprl omaro, iz katere je vzel 50 Din gotovine. Začel se je tudi z jestvinami in drugimi dobrotami ter zopet izginil brez sledu. Oče se je zglasil pri policiji in prosil, naj bi mladega potopeha aretirali.

Huda nesreča.

Gojenca rudarske šole Franca Ornika, ki je doma pri starših na počitnicah v Skodnji Voličini, je včeraj doletela huda nezgoda. Z mlajšim bratom sta krmila živino in spuščala seno po žlebu v hlev. Med senom pa so bile železne vile, katerih ni opazil mlajši brat, ko je spustil seno dol. Spodaj stoječemu Francetu so se zapičile v hrbet in ga nevarno poškodovale. Fanta so spravili v tukajšnjo bolnišnico.

Padel z voza.

Pri nalaganju detelje je padel včeraj popoldne z visoko naloženega voza že priletel posestnik Josip Bračko tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo nad kolonom. Zdravi se v bolnišnici.

Pesnik solčnih goriških Brd

K PETDESETLETNICI ALOJZIJA GRADNIKA.

Včeraj je poteklo 50 let, kar je bil 3. avgusta l. 1882 v Medani v goriških Brdih rojen pesnik Alojz Gradnik od očeta Jožefa s Tolminskega in matere Lucije iz Kormina. V ubožstvu je rastle množična družina, vendar jo je izredno pridni in vztrajni oče pripeljal izpod tuje strehe v lasten dom, ki priča z medanskega vrha, da so Gradniki gradili in dogradili. Iz te krepke samonikle družine in iz teh zlahtnih briških sokov se je moral roditi pesnik.

Po dovršeni gimnaziji v Gorici (1893 do 1901) je prišel na razna sodišča: v Gorico (1904), Pulj (1909), spet v Gorico (1912), Cerknom (med vojno) in spet v Gorici (po vojni). V Jugoslaviji je bil l. 1920 pri ministrstvu za vnanje zadeve, od l. 1922 pa je pri ljubljanskem sodišču kot deželni sodni svetnik. Na solčnem in odprtem briškem svetu mu je cvetela lepa mladost in obsevala ga je vsa vedrost in prožnost duha, vendar je tudi pesnik Gradnik že zgodaj spoznal trdo skorjico vsakdanjega kruha. Moral je kot instruktor posojati svojo glavo raznim baronskim in grofovskim sinovom. Po naravi je tih, a v njem pluje kri Brica, Tolminca in Furlana. Muza mu je dahnila grenak poljub in iz njegove lire je odjeknila bolesta struna, ki odmeva zlasti v njegovih znamenitih »Pismih«, ko so se mu utrnile vse sreče v »Padajoče zvezde« (1916, 2. izd. 1923).

V deželi črešeni, smokev, grozdja, solca in zdravja je hodil Gradnik svojo »Pot bolesta« (1922). Bržkone mu je Gregorčič vsekal prvo rano slovenskega ti-

hožalja, ali Gradnik zagradi konkretno snov, jo obdeluje, izlušči, analizira in izreče šele tedaj nad njo svojo končno sodbo. Izlušči biser, a ga razbije; pije zlate kaplje, a v njih okusi grenkobo. Pri »Svatbi v Brdih« mu pokajo pištole, a za svati koraka smrt. Povsod razdejanje, prodiranje, pepel, smrt. Zapoje veličasten psalm, ki na koncu izzveni in zamre. Pade iz misticizma zvezd na realna tla in ob grobu moli k Resnici svoji: »De profundis« (1926).

Gradnik je svojo zemljo in svoj rod poimil do globočin in je njuno lepoto in grenkobo izlil v prekrasne »Motive iz Istre«. V gorkem pokrajinskem občutju je objel opustošene goriške vasi in trge, a v svojih sonetih svobode, tolminskega punta in zedinjenja se je sprostil v zanosu upornosti in osvete.

Gradnikovi drobci so raztreseni po »Slovanu«, Ljubljanskem Zvonu«, »Sočiči« in drugih časnikih in časopisih. Ogrumni književni dar pa nam je Gradnik podal tudi s svojimi množičnimi prevodi iz raznih literatur, francoske, srbske, italijanske, i. t. d. R. Tagore, Rodenbach, Burnat, Wilde, Gorki, Mazzini, Sem Benelli, so njegovi ljubljenci. Odkril nam je vzhodno pesništvo, a globoka »Kitajska lirika« bi bila kmalu skoraj bolj izvirno njegova ko kitajska. Gradnik je lirik in zavzema eno izmed prvih mest v našem slovstvu, ki ga je tako obogatil z izvirnimi in prevodnimi deli. Mi mu čestitamo — a niemu naj se ob njegovi petdesetletnici utrnejo spet novi pesniški biseri! z. l.

Vuzenica

Gasilsko slavlje v Vuzenici. Preteklo nedeljo 31. julija je praznovalo prostovoljno gasilno društvo v Vuzenici štiridesetletnico svojega obstoja in delovanja, združeno z župnim zletom GŽK. Pri opoldanskem vlakcu je bil svečan sprejem župnega starešinstva in gostov, popoldne pa je bila ob 14.30 povorka, v kateri je bilo okoli 150 gasilcev, na čelu godba iz Mežice in mežiški prapor, v sredi pa tovarniška godba iz Mute. Po sprejedu je bil zbor pri cerkvi, kjer je najprej pozdravil navzoče, zlasti zastopnika g. bana, okrajnega glavarja g. Hacina, domači župan in načelnik gasilskega društva g. Josip Mravljak, ki je podal tudi kratek pregled delovanja durštva. Za njim je povzel besedo okrajni glavar, čestital društvu na uspehih 40-letnega delovanja in pripel pe tim zaslužnim gasilcem prevaljskega okraja srebrne kolajne. Govorili so o pomenu dneva še narodni poslanec g. inž. Pahernik, g. Kopač iz Slovenigrada, ki je tudi vabil na gasilski zlet, ki bo v nedeljo 14. avgusta, ter župni načelnik Vončina. Nato sta izvršili obe bližnji društvi, Vuzenica in Muta, praktično vajo v spodnjem trgu. Ta je pokazala, da sta obe

društvi za vsako nevarnost pripravljene. Slednjič so gasilci in gledalci odšli na veselični prostor, ki je bil prav lepo okrašen, šotori dobro založeni, dve godbi pa sta menjaje koncertirali in izpolnili veselo razpoloženje. Čestitajoč Vuzeničanom k nad vse lepo uspeli proslavi, pristavljamo željo, da bi bila tudi gmožna korist društva tako lepa, kakor je bila moralna!

Konjice

Za velika politična shoda JRKD, ki bosta v nedeljo 7. t. m. ob 7. uri v Zrečah na Kračunovem dvorišču in ob 9. uri na dvorišču Narodnega doma v Konjicah, je že sedaj veliko zanimanje.

Tovarne za lepenko omejlje obrat.

Tovarne lepenke v Ceršaku pri Št. Ilju v Slovenskih goricah in na Sladkem vrhu so bile primorane radi pomanjkanja naročil omejliti obrat. Delavci delajo na teden samo nekaj dni.

Izdelovanje zabojev za sadje.

Industrijec in lesni veletrgovec Viktor Glaser v Rušah je pričel izdelovati v velikih množinah praktične zaboje za izvoz sadja.

Gustav Meyrink:

Opal

Zazdelo se mi je, ko da se kamenita podoba Kale Bhairabe, demona kolere, premika: v plapolanju bakelj je trepetala šestorica pošastnih rok in črno in belo poslikane oči so plamenele kakor oči blazneža.

»Pojdimo na prosto, k vohodu,« je predlagal Hargrave, »tukaj je proketo pošastno.«

Skalno mesto se je kopalo v zeleni mesečini kakor okamenelo čarodejno pravilo za zagovarjanje.

V širokih pramenih je sipal mesec na morje svoje žarke, ki so se ko velikanski, svetli sijoči meči gubili s svojimi konci nekje v daljavi.

Na ploščadi pred svetiščem smo legli k počitku — bilo je toplo in v zakloniščih je pokrivala tla mehka sipa.

Kljub temu nisem mogel povsem usniti.

Mesec se je dvigal vedno više in sence pagod in kamenitih slonov so se scvrkale na belih kamenitih tleh v krastačam podobne, fantastične oblike.

»Pred roparskimi pohodi mogulov so bojda vsi ti kipi bogov obilovali dragu-

ljev — ovratnice iz smaragdov, oči iz oniksov in opalov,« je nenadoma izpregovoril polkovnik tiho, ker ni vedel, ali sem že spal ali še bedim. — Nisem mu odgovoril.

Gluha tišina vsepovsod. Motilo jo je samo globoko dihanje Akifla Rao-ja.

Zdajci pa smo prestrašeni skočili na noge. Pošastno grozoten krik je zazvenel iz svetišča za nami, — trikratno, presekanjo rjovenje se je utrgalo iz teme — morda se je krohotal blazen človek — potem se je izgubilo v odmevih, kakor da se drobita steklo in kovina.

Moj brat je izpulil bakljo iz zida in drli smo v temo svetišča.

Bili smo štirje, česa naj bi se bili bali? Kmalu je Hargrave zavrgel bakljo, kajti hodnik nas je privedel v umetno sotesko brez stropa, ki je, vsa zaplavljena z mesečino, držala v prostorno votlino.

Svit plapolajočega ognja nam je kazal smer in kriti po senci stebrov smo se plazili bliže.

Na nizkem žrtveniku so plapolali plameni in v njihovem svitu se je okoli žrtvenika opotekal fakir, oblečen v pisane cape in obvešen s koščeni veržicami bengalskih oboževalcev Dhurge.

Pravkar je opravljal zaklinjanje in z ihtičim javkanjem je na način plesočih derviše v strahotno brzino premetaval

Učite se pravilno solnčiti

Nivea-cremo ali oljem

To se pravi, nikdar ne solnčiti mokrega telesa in vedno poprej telo nadržniti. S tem zmanjšate nevarnost bolečine povzročajoče solnarice, obenem pa dobite lepo zagorelo kožo, — tudi pri oblačnem vremenu. Nivea-crema in Nivea-olje sta nenadomestljivi. Ni na celem svetu druge kreme ali mila za negovanje kože, ki bi vsebovalo Eucerit, na katerem temelji edinstveni učinek. 40-t

Nivea krema: Din 5.— do 22.—
Nivea olje: Din 25.— do 35.—

Jugosl. P. Betersdorf & Co. d. s. o. j., Maribor

Sport

Pred občnim zborom ljubljanske nogometne podzveze.

Na zadnji seji mariborskega medklubskega odbora LNP so zastopniki mariborskih klubov razmotrivali vprašanje skupnega nastopa na občnem zboru LNP, ki bo v nedeljo 7. avgusta v Ljubljani.

Zastopniki mariborskih klubov so se zedinili, da bodo občnemu zboru predložili glede tekmovanja za prvenstvo LNP sledeči načrt: Način tekmovanja naj ostane isti kakor letos, in sicer enotni prvi razred. V prvem razredu naj tekmujejo trije ljubljanski, trije mariborski, en celjski in en čakovski klub.

Kakor izvemo, pa bosta občnemu zboru LNP predložena najbrže še dva predloga glede tekmovanja za prvenstvo, LNP in sicer predlog ljubljanske Svobode in Primorja. Predlog Svobode je, naj ostane isti način tekmovanja kakor doslej: to je enotni prvi razred s 5 klubov (3 ljubljanski, 2 mariborska in en celjski klub). Predlog Primorja pa bo najbrže tekmovanje po okrožjih kakor prejšnja leta. V mariborskem okrožju pa bodo tekmovali še čakovski klubi, ki so bili na zadnjem občnem zboru JNS priključeni LNPju.

Občnemu zboru bodo torej predloženi kar trije predlogi glede tekmovanja za prvenstvo LNP. Kateri izmed njih je najboljši, je težko reči, po našem mnenju bi bil predlog Svobode sprejemljiv.

Medklubski odbor LNP, službeno.

V nedeljo 7. t. m. se odigrajo teletekme: Ob 15.30 prvenstvena tekma mladini ISSK Maribora:SK Železničarja in ob 17.30 prvenstvena tekma SK Rapida:SK Železničarja. Obe tekmi bosta na igrišču SK Rapida, službujoča odbornika gg. Amon in Ilvar. Tajnik.

Odbor za delegiranje sodnikov pri MOLNP, službeno.

Prvenstveno tekmo mladini ISSK Maribora:SK Železničarja sodi g. Kopič. Sodnika za prvenstveno tekmo SK Rapida:SK Železničarja delegira ZNS.

Teniško prvenstvo Jugoslavije.

MO za mednarodne teniške turnirje v Zagrebu bo priredil od 24. do 28. avgusta t. l. na igriščih ZKD v Zagrebu medna-

rodni teniški turnir za prvenstvo države in za pokala kralja Aleksandra in kraljice Marije. Prijave se sprejemajo do 22. t. m. na naslov: dr. Andrija Gostiša, Zagreb, Frankopanska 1.

ISSK Maribor, vodnosportni odsek.

Drevi ob 20. uri obvezen sestanek na verandi hotela »Orel«. Načelnik.

GAK v Mariboru.

Znani avstrijski amaterski prvak Grazer-Aletikklub bo gostoval v torek 9. t. m. v Mariboru ter odigral v okviru »Mariborskega tedna« tekmo proti reprezentanci Maribora. Tekma bo ob 20.30, in sicer ob umetni razsvetljavi na igrišču ISSK Maribora.

Sokolstvo

SOKOLSKO DRUŠTVO MATIČA

poziva svoje članstvo, da se polnoštevilno udeležijo svečane otvoritve letnega telovadišča Sokola Maribor I. in sokolske povorke v nedeljo 7. avgusta. Zbirališče za povorko je ob 14. uri v Narodnem domu. Bratje in sestre, naša dolžnost je, da se zberemo vsi v povorki, ki naj pokaže moč sokolske armade. — Na svidenje in zdravo!

SOKOLSKO DRUŠTVO MARIBOR III.

poziva vse svoje članstvo, da se zanesljivo zbere v nedeljo ob 14. uri na letnem telovadišču, odkoder odkorakamo pred Narodni dom. Člani v kroju, članice, naraščajnice, naraščajniki in moška in ženska deca v telovadnih oblekah. Ostalo članstvo v civilu z znakom! Pridite vsi in točno! — Zdravo.

Na smrt obsojena ponovno pred sodiščem

Pred varšavskim vrhovnim sodiščem se je te dni zagovarjala mladenka Rita Gorgonova z Dunaja, ki je bila v Lvovu obsojena na smrt, ker je umorila 12-letno hčerko svojega ljubimca, znanega arhitekta Zarembe. Obtoženkin branitelj je dosegel revizijo procesa in bo mlada ubijalka Rita pred varšavskim sodiščem najbrže bolj milo sojena.

Spominiate se CMD

men na roki mis Huntove.

In ko smo jih potem preiskali, se je izkazalo, da so resnični opali.

Tudi kasnejša kemična preiskava ni dognala nič drugega. Kako so se očesna zrkla mogla izpremeniti v opale, to je zame še danes uganka. Visok bramanec, ki sem ga nekoč vprašal o tem, mi je dejal, da se to zgodi pri čarobni sili tantrika (besednega zagovora), — ter da se preustrojenje izvrši bliskovito, rodeče se v možganih; toda kdo bo to verjel?! In dostavil je, da vsi indijski opali izvirajo odtod, in prinašajo vsakomur, kdor jih nosi, nesrečo. Namenjeni so namreč samo za žrtveni dar boginji Dhuri, uničevalki vsega organskega življenja.

Jenningsovo pripodovanje je prevzelo vse poslušalce in nikdo ni znil besede.

Mis Huntova se je poigravala s svojim prstanom. — — —

»Menite, mr. Jennings, da opali zaradi tega resnično donajajo nesrečo?« je na posled vprašala.

»Če ste o tem prepričani, potem vas prosim, da uničite kamen!« — — — in mr. Jennings je vzel koničast kos jekla, ki je služil za obtežilo, in počasi tolkel po opalu, dokler ni razpadel v školjkaste, bleščeče se drobce.

glavo z desne na levo in odsprej navzad, da so zasijali njegovi zobje v luči plapolajočega ognja.

Dvoje trupel z odrezanimi glavami je ležalo pred njegovimi nogami in po obleki smo brž spoznali, da sta mrliča dva izmed naših sepoyev. Njun smrtni krik je bil, ki smo ga tako pošastnega čuli pred svetiščem.

Polkovnik Sturt in naš tolmač sta planila na fakirja, toda še tisti trenutek je vrgel obadva ob zid.

Sila, ki je tičala v tej mršavi, izčrpani asketski postavi, je bila čudovita, in še preden sva z bratom mogla priskočiti na pomoč, je fakir zbežal iz votline.

Mr. Hargrave Jennings je zložil rokopolis: »Konec manjka; povedal vam bom, kakšen je bil konec.

Izraz na obrazih umorjencev je bil nepopisljiv. Še danes mi zastane srce, če se spomnim groze, ki nas je takrat zajela. Ne morem reči, da bi bil strah, kar se je črtalo v njegovih potezah, — videti je bilo, ko da se krčevito, blazno smejeta. Ustnice — nosnice zaprte — usta široko zijačoča in oči — oh te oči — te pošastne oči! Pomislite, oči — izgubljene — niso imele niti šarenice niti zenice in so se bleščale in svetlikale prav tako, kakor ka-

VOHUNI

Iz tajnih arhivov.

Ko je bilo zaslischevanje končano, si je delegat neopaženo ogledal nekatere omare in miznice, ki so bile postavljene v tej sobi. Predali so bili zaznamovani s številkami, ki so bile enake onim na zemljevidih. Iz tega je sklepal, da vsebujejo ti predali poročila, ki so jih poslali agenti iz dotičnega kraja.

X. ni bila potrebna nobena druga razlaga. Vedel je, da je pogledal v ogromno mrežo vohunstva, katero so vodje rdeče države v kratki dobi svojega gospodarstva, razpletli preko vsega sveta.

Zanimivo je seznaniti se z metodami, s pomočjo katerih si sovjetska vlada nabavi informacije, ki jih hrani v sobah št. 161 in 184. Neglede na agente, katere Rusija v drugih državah vzdržuje, se lahko zanese na veliko število zaveznikov, ki njene agente pri njihovih poizvedbah podpirajo.

Gre se tu namreč za lokalne komunistične organizacije, in ko bo napočil

»dan«, jih bo Rusija poklicala na pomoč. Morale bodo razstreljevati mostove, vprizarjati stavke v tovarnah orožja in povzročati pobune med vojniki in mornarji. Do tega časa pa so delavnejši člani teh organizacij agitatorji, ki pri vsaki mogoči priložnosti sovražstvo in nejevoljo proti civilnim oblastem in pa vohuni, ki pošiljajo na tisoče poročil v Lubjanko.

V Angliji je najglavnejša organizacija te vrste komunistična stranka Velike Britanije, to se pravi angleška sekcija tretje internacionale. So pa tudi skupine, ki svojih političnih ciljev ne oznanjajo tako javno s svojimi imeni, kot je to na primer nacionalno manjšinsko gibanje, nacionalno gibanje brezposelnih, mednarodna delavska podpora blaginje in druge take in enake organizacije, ki izsledajo na zunan prav nedolžno, v sebi pa skrivajo zgolj premeten sistem komunistične propagande.

Rdeča Rusija smatra za potrebno, da člane komunističnih strank drugih dežel že od rane mladosti »trenira«. To se dogaja v mladokomunističnih zvezah in

pri komunističnih izvidnikih. Take organizacije najdemo v vsaki evropski deželi. Njihov glavni stan je v Londonu.

Ze deci se na ta način vceplja ideja azrednega boja. Učijo jih, da so dve vrsti otrok, otroci proletarcev in otroci buržujev, med katerimi treba vedno bojevati boj na nož.

Ko doseže mladi komunist možko dobo in dela v tovarni ter se je obnesel, ga sprejmejo v eno neštevilnih celic, ki spodkopujejo moderno industrijo. Celica je skupina treh štirih najzanesljivejših komunistov, ki delajo v isti tovarni ali pa pri isti tvrdki. Njihova naloga je, da širijo propagando za komunistično stranko med svojimi sodelavci in da zbirajo informacije, katere so tajnemu poročevalskemu uradu v Lubjanki potrebne.

Oni imajo nalog pristopiti k strokovnim organizacijam, katerim pripadajo njihovi tovariši in obiskovateljihova zborovanja. Ob ugodnih priložnostih razdeljujejo proglaš, propagandne letake in časopise, katere dobivajo od glavnega stana. Njihova vohunska služba obtoji v tem, da napravijo seznam vseh tovarni, ki so

v njihovem delokrogu in da zberejo vse podatke, ki so za rezširjenje komunistične stranke koristni.

Celice se neprestano trudijo, da s komunističnimi idejami nahujskajo tovariše v svoji tovarni, tako da je vse pripravljeno ako zapove Moskva stavko. V velikih tovarnah je ponavadi več celic, ki potem izberejo enega člana za dopisnika (rabkora). Njegova dolžnost obstoji v tem, da stalno poročajo v Moskvo o vseh važnejših dogodkih v svoji tovarni. Za taka mesta je izstavljen poseben honorar, s čemer podžigajo v nemo inteligentnih tovarišev. V tovarnah, ki delajo za državo, izberejo take dopisnike, če je le mogoče, med nadarjenjšimi delavci, čijih tehnično znanje jih usposablja za natančnejši opis delovnega postopka v dotični tovarni. Leta 1928. so dopisniki francoskih tovarni v Firminiju in Saint Tropezu poročali v Moskvo natančne podatke o nekem novem krmilnem aparatu pri torpedih, medtem ko je sovjetski rabkor iz nekega laboratorija iste države poslal v Moskvo formulo najnovejšega strupenega plina.

Kulturne vesti

Članom in prijateljem Vodnikove družbe. S hitrimi koraki se bliža dan, ko bodo naši marljivi poverjeniki zaključili nabiranje članov za leto 1932. Uprava Vodnikove družbe si dovoljuje opozoriti vse lanske člane, ki do sedaj še niso obnovili članarine za leto 1932., naj obnove nemudoma pri poverjeniku svojega okoliša, ali pa direktno pri družbeni upravi v Ljubljani. Člani in prijatelji Vodnikove družbe, ne zamudite z odlašanjem obnove članarine ugodne prilike, ki vam jo nudi družba s svojim letošnjim knjižnim darom. Za 20 Din dobite jeseni 4 lepe, nadvse zanimive in poučne knjige: **Vodnikovo pratio za leto 1932.**, ki bo bogato ilustrirana in pestre vsebine; Ravljen: **»Tulipan«**, povest iz življenja naših izseljencev v Nemčiji; Bek: **»Žerjavl«**, pisatelj prvič opisuje problem naših Aleksandrink, motiv Lepe Vide v novi obliki; Pupin: **»Od pastirja do izumitelja II. del, nadaljevanje I. dela, ki ga je izdala Vodnikova družba leta 1931.«** In je navdušil vse njene člane in prijatelje. Ne odlašajte s svojim pristopom k Vodnikovi družbi! Obnovite takoj članarino za leto 1932!

Velika razstava plemenitih konj

VAŽNA GOSPODARSKA PRIREDITEV MARIBORSKEGA TEDNA.

Za konjsko razstavo, ki bo ob priliki »Mariborskega tedna« v dneh 13. do 15. avgusta, je pripravljenih lepo število konj zlasti iz ljutomerskega okraja, tako da nam bo nudila jasno sliko razvoja in današnjega stanja reje ameriškanskih kasačev na deželi. Ljutomerska reja ameriškanskega kasača je stara skoro 100 let in je posebnost svoje vrste, kajti nikjer v naši državi se na deželi ne goje toplokrvni konji v takem obsegu kakor v ljutomerskem okraju. Nekoč se je avstrijska uprava zastoj trudila, da bi tudi v drugih krajih udomačila rejo ameriškanske kasača. Zategadelj je ljutomerska konjska pasma svetovnoslavna. Ljutomerski konji niso nastopali samo na domačih dirkah, marveč tudi v tujini ter se z velikim uspehom udeležili lepotnih konkurenec tudi na Dunaju in drugod.

Razstava bo važna tudi v gospodarskem oziru, saj je znano, da najdejo dobri konji vedno dovolj kupcev po razmeroma ugodnih cenah, ki so neprimerne boljše ko cene druge živine. To je upoštevala tudi banska uprava, ki je v

zadnjem času nabavila dobre ameriškanske žrebce, kakor so »Peter Mozart«, »Plunger jr.«, »Nepomuk«, »Casanova« in »Geldorados«, ki bodo mnogo pripomogli k izboljšanju konjereje v ljutomerskem okraju. Na razstavi bo več potomcev teh žrebcev. Razen njih bodo razstavljeni tudi plemenske kobile: »Anfängerin«, »Salome« in njihovi potomci.

Razstava bo obsegala 4 kategorije in to: plemenske kobile z žrebeti, enoletnike, dvoletnike ter triletnike in starejše konje ameriškanske kasaške pasme. V vsaki skupini bodo po tri nagrade, a ocenjevanje bo v torek 16. avgusta ob 10. uri na razstavnem prostoru v Razlagovi ul. št. 5. Gotovo bo razstava privabila na »Mariborski teden« številne posetnike iz vseh delov naše države in tujine. Prijave za razstavo se sprejemajo še do 8. t. m. in naj se pošljejo na naslov J. Novak, Maribor, Frančiškanska ulica 14. Za razstavo je dala iz posebne naklonjenosti na razpolago razstavni prostor in hleve pivovarne »Union«.

Glavo na ljubo ženski.

Pred dnevi je bil v Parizu ogblavljen 26-letni delavec Lucien Louis, ki je umoril nekega kavarnarja, da bi tako prišel do denarja za ženitev. Lucien je med razpravo priznal dejanje in je bil obsojen na smrt. Na dan justifikacije je bil obsojenec pri maši, nato je pa mirno nastopil svojo zadnjo pot. Ko je zagledal giljotino, je stopil k svojemu zagovorniku, ga objel in mu šepnil naslednje zagonetne besede: »Jaz sem nedolžen. Moje priznanje je neresnično, Zločin, ki ga plačujem s svojim življenjem, je štorila neka ženska.« Komaj je izgovoril te besede, je odločno stopil na morišče in v nekaj sekundah je blesketajoče se rezilo giljotine ločilo njegovo glavo od telesa.

Tudi telefon merilo krize.

Iz Budimpešte poročajo listi zelo interesantno statistiko, ki jasno ilustrira mižerne gospodarske razmere v madžarski prestolnici. V zadnjih mesecih je odpovedalo telefon 4532 naročnikov, ki se dele po poklicih na 816 trgovcev, 496 industrijcev, 227 delniških družb, 199 veletrgovcev, 303 ravnatelje, 121 odvetnikov, 106 restavraterjev, 89 zdravnikov in 36 kavarnarjev.

Uradnikom

(tudi na vodilnih mestih) se nudi s tihim sodelovanjem veliki postranski zaslužek. — Ponudbe naj se pošljejo pod označbo »Priložnost« na upravo tega lista. 2451

Lepo, separirano, prazno sobo v villi takoj oddam. Nekrepova ulica 8 I, levo. 2450

Oddam sobo in kuhinjo stranki brez otrok za Din 350. Dušanova ulica 12, Magdalena. 2466

Oddam čedno opremljeno sobico, s posebnim vhodom. Smetanova ulica 42 I, levo. 2459

Trgovski lokal

20x3.70 m velik oddam s 1. septembrom v najem. Gosposka 5, Vicel. 2437

Soliden boljši gospod

išče opremljeno sobo za takoj. Soba naj se prijavi v upravi »Večernika«. 2453

Trgovskemu sotrudniku,

ki je priden in agilen, se nudi ugodna prilika za osamosvojitev s prevzemom dobro upeljane trgovine z mešanim blagom. Potrebna gotovina Din 30.000 ter možnost garancije. Ponudbe pod »Osamosvojitev« na upravo lista. 2460

Bučno olje

dobro in sveže priporoča J. Hochmüller, tovarna bučnega olja Maribor, Taborska ulica 7. 2435

Sobo, prazno brez štedilnika

oddam s 1. septembrom samostojni boljši osebi, kuhanje ni dovoljeno. — Stritarjeva ulica 5 I. 2434

Britje Din 2.—, striženje Din 4.—

samo pri »Franko«, Mlinska ulica 8. 2448

Motorni čoin »Neptun« v Mariboru

v zelo dobrem stanju, radi bolezni lastnika na prodaj. Vprašati Pečar-Kovoč, Kamnica pri Mariboru. 2447

Opravična številka: E IV 3272/32

6

Dražbeni oklic.

Dne 16. sept. 1932 ob 10. uri dopoldne bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin

1. Zemljiška knjiga; Maribor, mesto, vl. št. 200

2. „ „ „ Malečnik, vl. št. 16

Centna vrednost: ad 1) Din 77.428.40

ad 2) Din 7.403.14

Najmanjši ponudek: ad 1) Din 38.714.20

ad 2) Din 4.936.—

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe sice. bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo združitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru
dne 20. junija 1932.

Zahvala

Za izraze iskrenega sožalja, ki smo jih prejeli ob bridki izgubi naše nepozabne

Darinke Nade Škerljeve

učiteljice,

se vsem najtopleje zahvalujemo. Posebno zahvalo smo dolžni gospodu zdravniku dr. Fr. Pauliču za njegov požrtvovalen trud, s katerim je lajšal rajni v težki in dolgotrajni boleznii trpljenje, gospodu šolskemu upravitelju Cvetku za njegov v srce segajoči nagrobni govor, vsem, ki so jo obsuli s cvetjem ter ji poklonili krasne vence, učiteljstvu in vsem onim, ki so od blizu in daleč prihitali ter izkazali zadnjo čast prerano umrli.

ZALUJOČI OSTALI.